

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Plzeň 26.4.2011
čj. SRS 032496/2011

Oblastní odbor SRS
Slovanská alej 2179/20
326 00, Plzeň

Zpráva č. 4 oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 18.4.–24.4.2011

1. Počasí

Ve sledovaném období panovalo teplé a slunečné počasí beze srážek. Zpočátku týdne byly místy ranní mrazíky, postupně se oteplovalo. Ranní teploty se pohybovaly od -3 do 5 °C, denní teploty od 15 do 22 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V důsledku vysokých teplot, silnějšího větru a absence srážek v minulém týdnu je na většině pozemků poměrně suchá půda, což má nepříznivý vliv na porosty. Porosty máku setého špatně vzcházejí. Probíhají aplikace morforegulátorů na ozimých obilovinách a řepce ozimé; je dokončováno setí kukuřice. Porosty řepky ozimé jsou ošetřovány proti blýskáčku řepkovému a stonkovým krytonoscům. Dle předpovědi počasí bude v dalším období dostatek dešťových srážek, čímž dojde ke zlepšení stavu všech porostů.

OBILNINY

Porosty trpí nedostatkem vláhy. V některých porostech pozorováno žloutnutí listů a redukce odnoží z důvodu nedostatečného příjmu dusíku (sucho). Místy došlo k poškození porostů po přihnojení kapalným dusíkatým hnojivem.

PŠENICE OZIMÁ (RF 30-31)

Pozorován velmi slabý výskyt choroby pat stébel - obecné krčkové a kořenové hniloby (*Fusarium spp.*) v okrese Domažlice (Hlohová, 19.4.) a v okrese Tachov (Velký Rapotín, 21.4.). Zjištěn velmi slabý výskyt choroby pat stébel - stéblolamu pšenice (*Oculimacula yallundae*) v okrese Domažlice (Hlohová, 19.4.).

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více jak 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou.

V okrese Domažlice objeven první výskyt tečkované listové skvrnitosti pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) (Hlohová, Klenčí pod Čerchovem, 19.4.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídát fungicidy s odlišným mechanismem působení.

První požerky dospělců **kohoutků (Oulema spp.)** zjištěny v okrese Plzeň - sever (Vochoř, 21.4.).

Přímá ochrana proti kohoutkům spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlíženo více jak 50 % larev.

JEČMEN OZIMÝ (RF 31–32)

Na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – sever (k.ú. Vochoř) trvá silný výskyt **padlí ječmene (Blumeria graminis f. sp. hordei)**. Zaznamenán střední výskyt padlí ječmene v okrese Domažlice (Olučov, Klenčí pod Čerchovem, 19.4.) a v k.ú. Raková (okres Rokycany). Slabý výskyt padlí ječmene zjištěn v okrese Klatovy (Petrovice u Měčina, 21.4.) a v okrese Plzeň – jih (Vlčejov, 19.4.).

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěna podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží). Ošetřují se porosty při indexu napadení vyšším než 10 %. Obvykle od růstové fáze 30 BBCH. Fungicidní ošetření se provádí v kombinaci proti celému komplexu listových chorob. Je třeba střídat skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

Pozorován slabý výskyt **spály ječmene (Rhynchosporium secalis)** v okrese Domažlice (Olučov, 19.4.).

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze BBCH 37. Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

Choroba pat stébel - **stéblolam ječmene (Oculimacula yallundae)** zaznamenána v okrese Plzeň – sever (Vochoř, 21.4.)

Aplikaci fungicidů je třeba provést v růstové fázi BBCH 30-32 při napadení 15-25 % hlavních odnoží, nebo když více než 15 % rostlin vykazuje příznaky napadení pod 1. sloupnutou pochvou.

Zjištěn první slabý výskyt dospělců **kohoutka modrého (Oulema gallaeciana)** (Olučov, 19.4.).

Přímá ochrana proti kohoutkům spočívá v použití přípravků na ochranu rostlin na základě monitorování škůdce smýkáním a vizuálním pozorováním výskytu vajíček a larev. V případě středního výskytu (od 0,3 do 0,7 dospělců na 1 smyk) lze očekávat, že za příznivých podmínek může výskyt vajíček a larev překročit ekonomický práh škodlivosti, který nastává při výskytu 0,6 a více vajíček a larev na jednu odnož. Chemické ošetření se provádí v době, kdy je z vajíček vyhlíženo více jak 50 % larev.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 51-61)

Rostliny vzhledem k průběhu počasí a absenci srážek málo větví, jsou převážně nižšího vzrůstu, ale rychle se vyvíjejí. Mnohé porosty již začaly kvést.

Výskyt **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** zůstává na všech pozorovacích bodech ve slabé intenzitě: okres Plzeň - jih (Chocenická Lhota, 21.4.), okres Klatovy (Třebýcinka, 21.4.), okres Rokycany (Mirošov, 20.4.), okres Tachov (Dlouhý Újezd, 21.4.; Pernolec a Bor u Tachova, 19.4.), okres Domažlice (Staňkov - ves, 19.4.), okres Plzeň – sever (Vochoz, 21.4.). Vzhledem k tomu, že porosty řepky ozimých již rozkvétají, nemá ochrana proti blýskáčce řepkové již význam (tento brouk nejvíce škodí na poupatech). Zaznamenávají první výskyty **krytonosce šešulového (*Ceutorhynchus assimilis*)** na pozorovacích bodech v okresech: Tachov (Dlouhý Újezd, 21.4.), Domažlice (Staňkov – ves, 19.4.), Plzeň – sever (Vochoz, 21.4.) a Plzeň – jih (Chocenická Lhota, 21.4.).

Výskyt dospělců na rostlinách se pozoruje 2x týdně od začátku květu do konce květu na 50-ti rostlinách.

Ošetření proti šešulovým škůdcům se provádí dle růstové fáze a prahu škodlivosti:

do BBCH 60 – práh škodlivosti 1 brouk/1 rostlina

od BBCH 60 – práh škodlivosti při nízkém výskytu bejlomorky kapustové 1 brouk/2 rostliny.

Kritické číslo u bejlomorky kapustové je 1 samička na 4 rostliny.

MÁK SETÝ (RF 10-24)

Porosty máku vzcházejí nerovnoměrně. Zatím nebyli pozorováni brouci **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)**.

OVOCNÉ DŘEVINY

Peckoviny

SLIVONĚ (RF 65)

Zjištěn první slabý výskyt dospělců **pilatky švestkové (*Hoplocampa minuta*)** a **pilatky žluté (*Hoplocampa flava*)** na slivoních v sadu Nebílovy v okrese Plzeň - jih (Nebílovy, 21.4.).

Zjišťování výskytu dospělců pilatky švestkové a pilatky žluté se provádí 2x týdně od začátku kvetení na 3 bílých lepových deskách. Z počtu ulovených dospělců se vypočte průměrný počet ulovených jedinců na 1 lapač a den.

Signalizujeme ošetření proti dospělci pilatky švestkové a pilatky žluté. Ošetření se zahájí bezprostředně po zjištění prvního výskytu imag na lepových deskách. Další možností je ošetření líhnoucích se housenic na základě sledování výskytu a vývoje vajíček. Optimální doba pro začátek aplikace nastává v době, kdy se alespoň u 50% vajíček objeví červené oči vyvíjejícího se zárodku. Tomuto stadiu přibližně odpovídá i teplotní suma SET (h)=1900°C měřená od začátku kalendářního roku.

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Zuzana Pšererová